

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Govor predsednice Republike Slovenije
Nataše Pirc Musar na Paradi ponosa**

Ljubljana, 17. junij 2023

Velja govorjena beseda.

Spoštovane udeleženke_udeleženci Parade ponosa,

V izjemno čast mi je, da vas lahko nagovorim in izrazim svojo podporo do LGBTIQ+ skupnosti ter vseh tistih, ki se borite za pravice in enakost. Parada ponosa je več kot le barvit dogodek in mavrične zastave. Je izraz zavzemanja za človekovo dostojanstvo. Je protest z jasnim sporočilom, da je vsak človek, ne glede na svojo spolno usmerjenost, spolno identiteto ali spolni izraz, vreden spoštovanja, ljubezni in enake obravnave. Je glasen odziv na diskriminacijo, nasilje in predsodke, s katerimi se LGBTIQ+ skupnost žal še vedno sooča.

Ideja Parade ponosa nas spodbuja, da se postavimo po robu homofobiji, transfobiji, interfobiji in vsem oblikam nestrpnosti. Kot poroča Evropska komisija, se LGBTIQ+ osebe še vedno ne počutijo varne na javnih mestih, na delovnem mestu ne dobijo priložnosti, kot vsi ostali, v šoli skrivajo kdo so, se soočajo z diskriminacijo v vsakdanjem življenju, pri dostopu do zdravstvenih storitev in nimajo možnosti do pravnega priznanja spola na podlagi samoidentifikacije. Diskriminacija oseb LGBTIQ+ je v nasprotju z našimi temeljnimi vrednotami in vrednotami EU.

Današnja Parada tako združuje ljudi. Danes smo se tukaj zbrale v podporo in pozivu k mednarodni solidarnosti, vzajemni podpori in skupnem boju za človekovo dostojanstvo povsod po svetu za vse, pod sloganom »Več skupnosti, en boj«.

Ponos je močno čustvo, ki lahko spodbudi pozitivne spremembe. Ko ljudje stopijo na ulice s ponosom in samozavestjo, kažejo ostalim, da je sprejemanje ključnega pomena in da je ljubezen tisto gibalno, ki nas bogati in dela boljše, dobre, plemenite. Ljubezen nima nalepk, nima razlag. Je, kar je, čista in preprosta. Ljubezen je voda življenja.

Danes tako stojim tu, da vsem dobrim ljudem izrazim svojo podporo in solidarnost. Ne smemo se bati stati ob boku tistih, ki se borijo za svoje pravice. Skupaj gradimo mostove, ki premagujejo razlike in povezujejo srca.

Parada ponosa pa je, poleg praznovanja dosežkov in premikanja mej, seveda tudi priložnost za spodbujanje sprememb v družbi in tako opomin, da je še vedno potrebno opraviti veliko dela, da bi zagotovili enakost za vse. Ob tem želim izpostaviti potrebo po zaščiti najranljivejših skupin, ki v Sloveniji iščejo in prosijo za mednarodno zaščito, tudi iz skupnosti LGBTIQ+, opozoriti želim na obravnavo interseksualnih otrok v Sloveniji in na nujnost vključujoče šole in delovna okolja.

Vsakdo ima pravico do spoštovanja telesne in duševne celovitosti. V zadnjem desetletju se je glede vidikov varstva človekovih pravic, ki jih je potrebno upoštevati in spoštovati v zvezi z vprašanjem izvajanja medicinskih postopkov pri interseksualnih osebah izoblikovalo jasno stališče tudi mednarodnih organov za varstvo človekovih pravic. Parlamentarna skupščina Sveta Evrope je pozvala k prepovedi medicinsko nepotrebnih operacij brez informiranega soglasja otrok. Vsi tovrstni posegi, razen, ko je življenje otroka neposredno ogroženo, naj se odložijo, dokler otrok ne bo mogel sodelovati pri odločitvi ter poziva, da naj bo vsem interseksualnim osebam zagotovljena zdravstvena oskrba, ki jo bo nudil multidisciplinarni tim.

Tudi Evropski parlament države članice poziva k sprejemu ukrepov s področja pravic interseksualnih oseb. Zato tudi z mojega mesta poziv državnim institucijam za implementacijo že posredovanih priporočil Zagovornika načela enakosti za depatologizacijo transspolnosti (tudi glede sprememb postopka pravnega priznanja spola), saj je svetovna zdravstvena organizacija leta 2019 sprejela revizijo

mednarodne klasifikacije bolezni, po kateri transspolnost ni več duševna motnja. Potrebno je zagotoviti, da transspolne osebe, vključno z otroki, ne bodo označene kot duševno bolne, hkrati pa zagotoviti dostop do potrebne zdravstvene oskrbe brez stigmatizacije.

Strah in zastraševanje, ki sta rezultat dejanj iz sovraštva in sovražnega govora, osebam iz LGBTIQ+ skupnosti preprečujeta polno udeležbo v družbi, tudi na škodo te družbe. Zato pozdravljam tudi letošnjo spremembo kazenskega zakonika, po kateri se nagib za storitev kaznivega dejanja, kot je poleg drugih osebnih okoliščin spolna usmerjenost, upošteva kot oteževalna okoliščina pri določitvi kazni za storilca kaznivega dejanja.

Na Paradi ponosa torej ne gre le za LGBTIQ+ skupnost. Gre za vse nas, ki verjamemo v enakost in spoštovanje vseh ljudi. Gre za našo skupno odgovornost, da ustvarimo svet, v katerem se vsaka človek počuti sprejetega in ljubljenega.

Za konec, Parada ponosa tako ni le enodnevni dogodek ali enotedenska aktivnost, ampak odsev boja za svobodo, enakost in človekove pravice. Verjamem, da je naša skupna dolžnost, da ustvarimo varno in vključujočo družbo za vse, doma, v šolah, v delovnih okoljih in povsod drugod. Vedno znova je potrebno poudarjati pomen vzgoje in izobraževanja, saj verjamem, da sta ključna za spreminjanje predsodkov in zagotavljanje strpnosti in solidarnosti.

Naj nas vsak korak na Paradi ponosa spodbudi k razmisleku in dejanjem za boljši jutri, kjer bo vsaka oseba živel brez strahu, kajti človekovo dostojanstvo je nedotakljivo. Treba ga je spoštovati in varovati. To je dolžnost naše celotne skupnosti. Naj bo ponos naš vodnik in naj bo naša enotnost glas strpnosti in spoštovanja, ki doseže vsako srce. Bodimo pripadnice_pripadniki odgovornosti, razumevanja in sočutja, ne samo danes, ampak vsak dan.